

Vec C-174/22

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

8. marec 2022

Vnútroštátny súd:

Värchoven kasacionen säd

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

25. február 2022

Navrhovateľ v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

EV

Predmet konania vo veci samej

Konanie sa začalo na základe kasačného opravného prostriedku, ktorý podal obžalovaný EV proti rozhodnutiu odvolacieho súdu Varna č. 57/05.08.2021.

Rozhodnutím, proti ktorému bol na kasačný súd podaný opravný prostriedok, odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Varna č. 22/22.03.2021, ktorým bol EV uznaný vinným za to, že 21. decembra 2018 vo Varne bez riadneho povolenia prechovával prekursorov drog, konkrétne dva litre toluénu v hodnote 24 liev (BGN), materiál na výrobu vysoko nebezpečných omamných látok (metamfetamín), ako aj 11,18 gramu červeného fosforu v hodnote 2,79 BGN, spolu v celkovej hodnote 26,79 BGN na účely ich ďalšieho predaja, za čo mu bol v súlade s § 354a ods. 1 druhou vetou Nakazatelen kodex (Trestný zákon, ďalej len „NK“) v spojení s § 58a ods. 1 a § 54 NK pôvodne uložený trest odňatia slobody v dĺžke dva roky v rámci všeobecného výkonu trestu a pokuta vo výške 20 000 BGN.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa podáva v súlade s článkom 267 ods. 1 písm. b) ZFEÚ.

Prejudiciálna otázka

Umožňujú ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 z 11. februára 2004, ktoré naplňajú všeobecné ustanovenie § 354a Nakazatelen kodex (Trestný zákon) v spojení s § 3 ods. 4 Zakon za kontrol vărchu narkotičnite veštstva i prekursorite (zákon o kontrole omamných látok a drogových prekursorov), aby sa osoba uznala za vinnú z prechovávanía látky patriacej do kategórie 3 prílohy I, konkrétne toluénu v objeme dva litre?

Medzinárodné právo

Dohovor Organizácie spojených národov proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropnými látkami, článok 3

Právne predpisy a judikatúra Európskej únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 z 11. februára 2004 o prekursoroch drog, článok 2, článok 3 ods. 2 a 6, článok 8, príloha I

Vnútroštátne právne predpisy

Nakazatelen kodex (NK), § 354a

Zakon za kontrol vǎrchu narkotiĉnite veřtestva i prekursorite (zákonn o kontrole omamných látok a drogových prekursorov, ďalej len „ZKNVP“), § 1, § 3 a §18a, doplňujúce ustanovenia § 1 bod 14

Naredba N° 1 za kontrol na prekursorite na narkotiĉnite veřtestva) (nariadenie ĉ. 1 o kontrole drogových prekursorov) z 18. apríla 2008, § 1, § 11 a § 18, príloha ĉ. 1

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Traja príslušníci obecnej polície Varna spozorovali 21. decembra 2018 tri osoby, ktoré prítomnosť polície zjavne znepokojovala. Následne overili totožnosť týchto osôb, pričom zistili, že ide o obžalovaného EV a jeho dvoch známých, ktorí mali neskôr v konaní postavenie svedka. Na otázku, či prechovávali drogy alebo iné zakázané látky, odpovedali svedkovia záporne. V priebehu rozhovoru obžalovaný uviedol, že má pri sebe dve fľaše toluénu. Otvoril svoju tašku, v ktorej sa nachádzala elektronická váha a vrecúško polyetylénu, ktoré obsahovalo červenú práškovú látku, pričom pán EV v tejto súvislosti uviedol, že ide o červený fosfor. Obžalovaný odovzdal uvedené predmety dobrovoľne a uviedol, že červený fosfor si zaobstaral na webovej stránke prevádzkujúcej internetový obchod a toluén v obchode a že tieto látky sú prísadami na výrobu „pika“ (metamfetamínu). Príslušníci polície obžalovaného odviezli na policajnú stanicu. Vo vyhotovenej zápisnici o dobrovoľnom odovzdaní predmetov pán EV sám písomne potvrdil, že uvedené predmety mal doviesť k známemu, ktorý mu za nich mal zaplatiť kúpnu cenu.
- 2 V zmysle výsledkov fyzikálno-chemického rozboru ide v prípade vyššie uvedených predmetov ĉ. 1 a ĉ. 2 (bezfarebné tekutiny s celkovým objemom 2 000 ml) o toluén, predmet ĉ. 3 (fialová látka s čistou váhou 11,64 g) je červeným fosforom a na predmete ĉ. 4 (sivá elektronická váha) sa nachádzajú stopy metamfetamínu.
- 3 Na základe výsledkov vykonaného fyzicko-chemického rozboru dospeli znalci k záveru, že predmety by sa mohli použiť ako prekursor v procese syntézy omamnej látky metamfetamínu metódou tzv. redukcie efedrínu/pseudoefedrínu zahrievaním v prítomnosti kyseliny jódovej.
- 4 Prekursorom je efedrín/pseudoefedrín, ktorý sa extrakciou (ĉistením) môže získať prevažne z farmaceutických výrobkov (kapsuly, tabletky, ampulky). Vo fáze redukcie východiskového materiálu efedrínu/pseudoefedrínu na metamfetamín sa používa kyselina jódová, ktorá sa získava pridaním pripraveného roztoku červeného fosforu (predmet ĉ. 3) a jódu v prítomnosti kyseliny fosforeĉnej zmiešanej vo vodnom prostredí. Reakciou efedrínu/pseudoefedrínu s kyselinou jódovou vzniká metamfetamínová báza. Proces sa vykonáva zahrievaním

pomocou variča v sklenenej nádobe, ktorá môže byť vybavená spätným chladičom a/alebo teplomerom. Na extrakciu vzniknutého metamfetamínu sa do reakčnej zmesi pridáva kaustická sóda a používajú sa rozpúšťadlá obsahujúce toluén (objekty č. 1 a č. 2) pričom na čistenie metamfetamínu sa využíva acetón, éter, izopropanol a iné látky. Konečný produkt vo forme chlorovodíkovej soli alebo síranu sa získava ako výsledok syntézy vo forme báze, ktorá sa ošetrí kyselinou sírovou alebo chlorovodíkovou, potom sa oddelí od zmesi, vysuší a nadobudne formu kryštálov.

- 5 Hodnota nájdených látok v zmysle znaleckého posudku predstavuje celkovú sumu 26 795 BGN, pričom hodnota dvoch fliaš toluénu zodpovedá sume 24,00 BGN a hodnota 11,18 g červeného fosforu predstavuje sumu 2 795 BGN.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 Obžalovaný a jeho obhajcovia namietajú, že skutok nie je trestným činom v zmysle § 354a ods. 1 druhej vety NK, pretože obidve látky, ktoré boli zaistené pri policajnej kontrole u obžalovaného majú legálne využitie a v bežnom živote sa používajú na rôznorodé účely. Na podporu tvrdenia, že konanie nespĺňa znaky skutkovej podstaty sa obhajcovia odvolávajú na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 z 11. februára 2004 o prekurzoroch drog a poukazujú na to, že látka toluén sa uvádza v kategórii 3 prílohy 1, pričom jej držba nepodlieha ani povoleniu v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia, ani registrácii podľa článku 3 ods. 6 nariadenia.
- 7 Prokuratúra s týmito tvrdeniami nesúhlasí, pretože tvrdenia obhajoby nepovažuje za podložené.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 8 S cieľom splniť požiadavky stanovené v článku 3 ods. 1 písm. a) bode iv) a písm. c) bode ii) dohovoru Organizácie spojených národov proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropnými látkami, postihuje Trestný zákon Bulharskej republiky niektoré úkony týkajúce sa látok, ktoré môžu slúžiť ako prekurzory v procese výroby drog. Zvolený legislatívny prístup spočívajúci v úprave dvoch trestných činov v jednom ustanovení § 354a ods. 1 NK, ktoré sa od seba líšia len objektom trestného činu, predurčuje aj osobitné znaky trestného činu, ktorého predmetom sú drogové prekurzory.
- 9 Po prvé je § 354a ods. 1 druhá veta NK všeobecným ustanovením a na to, aby konanie naplnilo znaky skutkovej podstaty je potrebné, aby bol jeho obsah upravený ustanoveniami zákona za kontrol vŕchu narkotičnite veštstva i prekursornite (zákon o kontrole omamných látok a drogových prekurzorov, ďalej len „ZKNVP“) a podzákonné právne normy prijaté na jeho vykonanie. Odkaz na tieto ustanovenia zahŕňa dve hľadiská: a) látky, ktoré sú prekurzormi a b) postup a základ pre vydanie povolenia na výkon činností súvisiacich s takýmito látkami.

- 10 Osobitný zákon ZKNVP preberá vo svojom § 1 bode 3 požiadavky vyplývajúce z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 z 11. februára 2004 o prekurzoroch drog a nariadenia Rady (ES) č. 111/2005 z 22. decembra 2004, ktorým sa stanovujú pravidlá sledovania obchodu s drogovými prekurzormi medzi Úniou a tretími krajinami.
- 11 Na účely vykonania ustanovení zákona bolo prijaté nariadenie č. 1 z 18. apríla 2008 o kontrole drogových prekurzorov. V jeho prílohe 1 sa látky, ktoré môžu slúžiť ako prekurzory, delia do troch kategórií v súlade s rozlišovaním upraveným v oboch nariadeniach Spoločenstva.
- 12 Tieto úvahy týkajúce sa splnenia podmienok § 354a ods. 1 druhej vety NK a vecnej pôsobnosti ZKNVP v rozsahu, v akom sa vzťahuje na drogové prekurzory, odôvodňujú uplatnenie práva Únie na prípad, o ktorý ide v konaní vo veci samej.
- 13 Druhá osobitosť skutkovej podstaty § 354a ods. 1 druhej vety NK spočíva v tom, že pre splnenie znakov skutkovej podstaty sa vyžaduje, aby šlo o činnosť týkajúcu sa výroby, spracovania, nadobúdania, prechovávaní alebo predaja prekurzorov bez potrebného povolenia. Okrem prípadov, keď ide o takzvané vysoko nebezpečné omamné látky, ktoré sú zakázané priamo na základe zákona, sa vo všetkých ostatných prípadoch, vrátane situácií, ktoré súvisia s prechovávaním prekurzorov slúžiacich na výrobu omamných látok, pod pojmom riadne povolenie rozumie právny akt štátneho orgánu, ktorým sa jeho adresátovi povolí zákonne vyrábať, šíriť, nadobúdať, prechovávať alebo predávať dotknuté látky, ak takáto činnosť slúži na lekárske, vedecké alebo výskumné účely. Ak nebol takýto právny akt vydaný, je naplnený objektívny znak skutkovej podstaty trestného činu „bez riadneho povolenia“.
- 14 Časť predmetu trestného činu v konaní vo veci samej, dva litre toluénu, patrí do kategórie 3 prílohy č. 1 nariadenia č. 1 z 18. apríla 2008 a do rovnakej kategórie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 273/2004 z 11. februára 2004 o prekurzoroch drog. Pre výkon činností týkajúcich sa látok patriacich do tejto kategórie, a predovšetkým pre držbu týchto látok sa nestanovuje požiadavka povolenia alebo registrácie, a to bez ohľadu na to, či sa obžalovaný považuje za prevádzkovateľa v zmysle článku 2 písm. d) nariadenia č. 273/2004 (v rozsahu, v akom podaná obžaloba smeruje k tomu, že látky relevantné pre trestné konanie boli určené na ďalší predaj) alebo za používateľa v súlade s článkom 2 písm. h) tohto nariadenia (v rozsahu, v akom je pán EV obžalovaný z prechovávaní látky uvedenej v zozname). Vnútroštátna judikatúra síce v súvislosti s látkami uvedenými v prvých dvoch kategóriách prílohy č. 1 dospela k záveru, že činnosť sa vykonáva bez riadneho povolenia, ak neboli vydané potrebné povolenia podľa ZKNVP a nariadenia č. 1 (pre látky patriace do kategórie 1) resp. ak nebola povolená registrácia (pre látky kategórie 2), avšak v súvislosti s látkami patriacimi do kategórie 3 vnútroštátne súdy len zdôrazňujú, že ide o látky podliehajúce kontrole podľa nariadenia Európskeho parlamentu [a Rady] (ES) č. 273/2004, bez toho, aby spresnili, aké hmotnoprávne požiadavky sa vzťahujú na činnosti

s látkami kategórie 3 a či sa na ich nadobudnutie, prechovávanie a použitie vyžaduje osobitný právny akt orgánu verejnej moci. Iba v preskúvanom rozhodnutí, ktoré je predmetom konania vo veci samej, je nedostatok riadneho povolenia ako objektívny znak skutkovej podstaty trestného činu podľa § 354a ods. 1 veta druhá NK odôvodnený účelom látky, ktorým je výroba omamných látok.

- 15 Vnútroštátny súd sa domnieva, že sú splnené požiadavky stanovené v článku 107 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora Európskej únie týkajúce sa dĺžky trestného konania (trestné konanie sa začalo 11. marca 2019 a obžaloba bola na Okresný súd Varna podaná 24. februára 2021). Okrem toho sa obžalovaný EV počas dlhšieho obdobia, od 22. januára 2021 do 25. januára 2022 nachádzal vo vyšetrovacej väzbe. Je v záujme obžalovaného, aby sa o otázke jeho trestnej zodpovednosti rozhodlo čo najskôr.